

Wandelend langs de kerken en plaatsen van voormalige kerken van Gorredijk

Wandelroute van ongeveer een uur en een kwartier.

Van de Ontmoetingskerk naar de voormalige Evangelische Gemeente Eben Haëzer

Vanuit de Ontmoetingskerk rechtsaf, op de hoek oversteken en weer rechtsaf.

Tussen huisnr 10 en 6 linksaf kerkpad op.

Het smalle pad volgen.

Je loopt nu langs de resten van de Hervormde kerk.

Destijds zou je die kerk zo gezien hebben:

In de jaren 80 van de vorige eeuw is deze kerk na tientallen jaren van verval afgebroken.

De preekstoel is herplaatst in de Sint Piterstsjerke van Grou.

De klok uit de toren hangt in de toren bij de Ontmoetingskerk.

Drie van de gevelstenen uit de oude kerk zijn bij de bouw van de Ontmoetingskerk in de hal geplaatst.

Aan het einde van dit pad, op de Kerkewal aangekomen sla je links af.

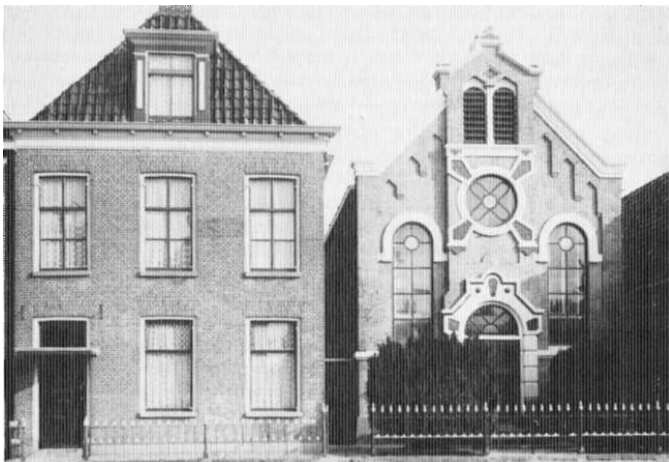

Op de hoek bij de Hoofdbrug zit een gedenksteen voor de Joden van Gorredijk in de muur van het voormalige postkantoor.

Aan de overkant van de brug staat gebouw De Koornbeurs. Vroeger was dit een herberg. In de bovenzaal van deze herberg heeft zo rond 1900 de grote socialistische voorman en oud predikant Domela Nieuwenhuis redevoeringen gehouden voor zijn aanhang.

De Hoofdstraat oversteken, de Langewal op.

Langewal volgen op nr 11 en 15 stond vroeger de Doopsgezinde kerk (nu staat hier de damesmodezaak). Alleen de naam Formanjestrijtte herinnert er nog aan dat hier vroeger de dopersen bijeenkwamen.

Over het kleine bruggetje de vaart oversteken. Verder de vaart volgen. Brouwerswal.

Achter het chinees restaurant staat nog de voormalige Gereformeerde kerk.

Dit gebouw uit 1914 werd met de bouw van de Ontmoetingskerk overbodig. Een aantal jaren werd het gebouw en de er voor staande nog gebruikt als opslag en gemeente activiteiten. Uiteindelijk werden kerk en pastorie verkocht en kregen een bestemming als chinees restaurant. Alleen vanuit de Jodocus Heringastraat is de vorm van de kerk nog te zien.

Verder de Brouwerswal volgen.

De weg (Jodocus Heringastraat) oversteken en de Brouwerswal verder volgen. De in 1765 in Gorredijk geboren Jodocus Heringa was hoogleraar in de theologie in Utrecht.

Aan de overkant aan de Langewal stond tot 1953 de Synagoge.

Het hoge huis, waarin destijds o.a. de Joodse school gevestigd was staat er nog. De naam Sjoelstrjitte herinnert nog aan het joodse leven in Gorredijk en omgeving. Buiten Gorredijk aan de Dwersfeart is de Joodse begraafplaats. Op zaterdag (sjabat) is deze begraafplaats niet open voor publiek.

Aan de Brouwerswal staat de voormalige kerk van de Evangelische gemeente Eben Haezer. Deze kerk is niet geopend voor bezichtiging.

Voor 1972 was dit het gebouw van de rechtzinnig hervormden. Bij de bouw van de Ontmoetingskerk is de rechtzinnige evangelisatie weer opgegaan in de Hervormde Gemeente. Het kerkgebouw is later verkocht aan een Baptisten gemeente uit Drachten, die hier eigen diensten ging houden. Later heeft de gemeente Eben Haezer zich aangesloten bij de evangelische gemeenten. In 2012 is de, in de loop der jaren steeds kleiner geworden, Evangelische Gemeente opgeheven en het kerkgebouw verkocht.

In het pakhuis naast Eben Haezer is door de Franciscanen uit Drachten in de jaren '60 de Rooms-Katholieke kerk van Gorredijk begonnen.

Van Eben Haëzer naar de Kerk van Kortezwaag.

Ga rechtdoor, een eindje verder gaat de weg over in een fiets- en wandelpad. (Dit staat niet op het kaartje op de achterkant.) Volg dit pad langs de vaart. We komen dan op een kruising met een ophaalbrug. Op de hoek staat één van de oudste huizen van dit deel van Gorredijk. Vroeger was dit Kortezwaag.

Sla hier rechtsaf het Weike in. Volg dit straatje. Aan het eind van dit straatje komen we bij de weg naar Jubbega, de Nijewei.

Steek deze weg over; we komen nu op de Leijen, in het oude dorpsgebied van Kortezwaag. Blijf deze weg volgen en neem het tunneltje onder de rondweg en volg aan de andere kant van de

rondweg de Leijen verder. Aan de linkerkant, op nummer 25 stond vroeger het consistoriegebouwtje van de Kerk van Kortezwaag. Hier woonde ook jarenlang de koster van deze kerk. Een eindje verder is, ook aan de linkerkant de kerk en begraafplaats van Kortezwaag.

Dit is het oudste kerkgebouw van Gorredijk.

Reeds in de middeleeuwen stond op deze plaats een kapel die vermoedelijk gewijd was aan Maria. In de klokkenstoel bij deze kerk hing een klok gewijd aan Maria, deze klok is nu in het klokkenmuseum in Asten, en is de oudste nog bestaande luidklok van ons land. Met de Reformatie in 1580 werd deze Mariakerk de Dorpskerk voor de Calvinisten van Kortezwaag. Het was aanvankelijk een gecombineerde gemeente met Langezwaag en Lippenhuizen. In 1633 wordt Lippenhuizen afgesplitst en blijft de combinatie Lange- en Kortezwaag over. Aan de Compagnonsvaart ontwikkelt zich de vlekke Gorredijk in het dorpsgebied van Kortezwaag, grenzend aan dat van Lippenhuizen en Terwispel. Gorredijk krijgt een eigen kerk in 1680.

In 1796 wordt de middeleeuwse kerk vervangen door de huidige kerk, maar dan nog zonder het torentje. De oude Mariaklok bleef in een klokkenstoel bij de kerk hangen.

Pas in 1896 krijgt de kerk het huidige uiterlijk.

In 1854 wordt Kortezwaag een zelfstandige Hervormde gemeente. Ze zal bijna een eeuw zelfstandig blijven, voor ze in 1950 weer gecombineerd wordt met Gorredijk, en uiteindelijk met Gorredijk wordt samengevoegd. Tot de bouw van de Ontmoetingskerk, blijft men de kerk van Kortezwaag regelmatig gebruiken voor de erediensten. Dan raakt de kerk buiten gebruik en begint het verval. In 1977 gaat de kerk over naar de Stichting Alde Fryske Tsjerken, die zich over het kerkje ontfermt en er naar streeft het kerkje te behouden en activiteiten in deze kerk te ontplooien.

Van de kerk van Kortezwaag naar de Rooms-Katholieke kerk.

Vanuit de kerk lopen we weer terug naar de vaart. Dus over de Leijen, onder de rondweg door; de Nijewei oversteken, en weer via het Weike naar de vaart. We gaan dan over de brug linksaf. (Het vervolg staat weer op het kaartje achterop) Volg het pad voor de huizen langs tot aan het kleine bruggetje (Finkebuurt draai) en ga dan rechtsaf de Ra'anana in.

Volg deze straat.

Op de hoek met de Compagnonstraat staat de Rooms-katholieke kerk. Deze karakteristieke, in 1966 in gebruikgenomen kerk, verving de kerk in het pakhuis naast Eben Haëzer.

Van de Rooms-Katholieke kerk naar de Doopsgezinde kerk

Ga om de kerk heen linksaf de Compagnonstraat in en volg deze tot de Ontmoetingskerk.

Wie nog zin in een stukje wandelen heeft loopt de Ontmoetingskerk voorbij en volgt de Compagnonsstrjitte tot het einde; loop de doodlopende weg in tussen de Toverbal en de Burgemeester Harmsmaschool.

Langs de Burg. Harmsmaschool het pad volgen.

Je komt dan in de nieuwe wijk Trimbeets. De Doopsgezinde kerk of vermaning is dan al van verre zichtbaar.

Aan het einde van het pad links naar de Doopsgezinde kerk.

Deze kerk werd in 1940 gebouwd als vervanging van de vermaning aan de Langewal en de vermaning in Lippenhuizen.

Van de Doopsgezinde kerk naar de Ontmoetingskerk

Uit de Kerk over het bruggetje het voetpad nemen tussen de huizen naar de Stationsweg.

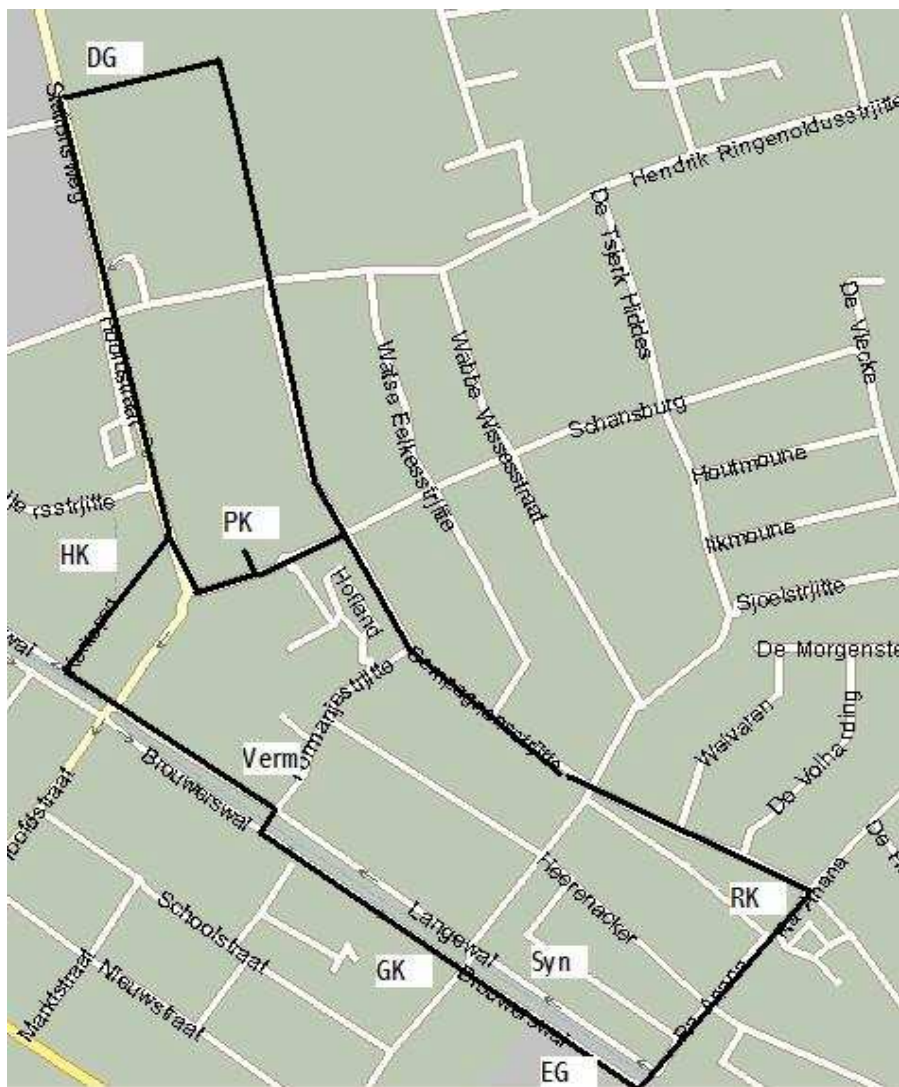
Tot voor kort was de vermaning alleen via dit pad bereikbaar.

Ga aan het eind van dit pad weer links en volg de Stationsweg

Vorbij de benzinepomp en de Bibliotheek linksaf de Schansburg op.

Aan de linkerkant is de Ontmoetingskerk.

- PK = Protestantse gemeente Ontmoetingskerk
- HK = Restant Hervormde kerk met kerkhof
- Verm = Plaats waar de Vermaning gestaan heeft
- GK = Voormalige Gereformeerde kerk
- Syn = Plaats waar de Synagoge gestaan heeft
- EG = Evangelische Gemeente Eben Haëzer
- RK = Rooms-Katholieke kerk
- DG = Doopsgezinde kerk